

ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟ Σ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

(Ἐκδιδόμενη κατὰ Παρασκευὴν.)

ΤΙΜΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΝ

Διατριβῶν ὁ στίχος λσπ:α 25
Βιβλιοποιήσεις καὶ ἀγγελίαι κατ' ἀποκοπήν.

Ὁ Συντάκτης

ΚΩΝΣΤ. Κ. ΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

ΒΤΗΣΙΑ . . . Δραχ. Ν 14.
Πληρωτέα καθ' ἑξαμηνίαν

Ἡ ἐν Ἑλλάδι διοίκησις.

Δ.

Μετὰ τὴν ἐπιθεώρησιν καὶ ἐξέτασιν τῆς διοικήσεως ἐν γένει ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ νομικῶν ἀρχῶν καὶ ἰδεῶν, θέλομεν ἡδὴ ἐπιθεώρησαι καὶ ἐξετάσαι τὴν παρ' ἡμῶν διοίκησιν κατὰ τοὺς διαφόρους κλάδους αὐτῆς ἐκ τῆς ἐξετάσεως δὲ ταύτης θέλει καταδειχθῆ ἂν καὶ κατὰ πόσον αὐτὴ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς περὶ διοικήσεως ἐν γένει ἐπιστημονικὰς ἀρχὰς καὶ τὰς παρ' ἡμῶν νομικὰς περὶ αὐτῆς διατάξεις.

Τὸ παρ' ἡμῶν νενομοθετημένον διοικητικὸν σύστημα εἶναι καθ' ὅλα σύμφωνον πρὸς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἰδέας τῆς περὶ διοικήσεως ἐπιστήμης, καθὼς ἐνομοθετήθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰσχυόντων διοικητικῶν νόμων τῶν μάλλον πεπολιτισμένων ἔθνων, καὶ ἰδίως τοῦ ἐνδόξου καὶ ἐλληνοφιλοῦς Γαλλικοῦ ἔθνους. Αἱ αὐταὶ ἐπομένως γενικαὶ ἀρχαὶ ἐνυπάρχουσιν ἐν τοῖς διοικητικοῖς ἡμῶν νόμοις καὶ ἐπὶ τῶν αὐτῶν θεμελίων τεθεμελιώταται κατὰ θεωρίαν τὸ διοικητικὸν ἡμῶν σύστημα. Ὑπὸ πρακτικῆν ὁμοῦ ἐποψὴν, τοῦτέστιν ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἐν τοῖς νόμοις καθιερωμένων ἀρχῶν καὶ τῆς λειτουργίας ἐν γένει τῶν νόμων, τὸ διοικητικὸν ἡμῶν σύστημα οὐδὲν ἔχει τὸ κοινὸν πρὸς τὰς λαμπρὰς ἐκεῖνας θεωρίας τῆς ἐπιστήμης, πρὸς τὰς ὠραίας ἐκεῖνας ἀρχὰς τῆς διοικητικῆς νομοθεσίας, οὐδεμίαν γίνεταί πιστὴ ἐφαρμογὴ τῶν νόμων ἐν τῇ πράξει ὑπὸ τῆς παρ' ἡμῶν λεγομένης διοικήσεως. Καὶ διὰ τὸ μὴ ἐκθέσωμεν ὅλας τὰς γενικὰς ἀρχὰς τῆς διοικήσεως, ὅπερ ἤθελεν εἶσθαι ἀντικείμενον ὀλοκλήρου πραγματείας, παραβάλλοντες αὐτὰς πρὸς τὰ ἐν τῇ πράξει τῆς ἡμετέρας διοικήσεως γινόμενα, λέγομεν μόνον, ὅτι ἡ σπουδαιότατη ἀρχὴ τοῦ χωρισμοῦ τῆς πολιτικῆς ἀπὸ τῆς διοικήσεως, οὐδέποτε ἐτηρήθη ἐν Ἑλλάδι. Ἀντὶ τοῦ χωρισμοῦ τούτου ὑπάρχει ἐντελής ἀσάφεια, ἢ μάλλον ἐντελής ὑποταγὴ τῆς διοικήσεως οὐχὶ εἰς τὴν πολιτικὴν, διότι τοιαύτη πράγματι ἐν Ἑλλάδι δὲν ὑπάρχει, ἀπασσ δὲ ἡ πολιτικὴ τῶν κυβερνήσεων συνίσταται εἰς τὴν διατήρησιν αὐτῶν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ καὶ τὴν ἐπίνοιαν τῶν πρὸς τοῦτο καταλλήλων μέσων, ἀλλ' εἰς τὴν μικροπολιτικὴν, εἰς τὴν πολιτικὴν τοιούτε τῆς συναλλαγῆς καὶ τῆς διαφθορᾶς, εἰς τὴν πολιτικὴν τῆς σπατάλης καὶ ἀσυνεχίας, εἰς τὴν ὑποταγὴν καὶ ταπεινώσιν τῆς δικαιοσύνης, εἰς τὸν ἐξουτελισμὸν τῆς Ἐκκλησίας, εἰς τὴν παρωδίαν τῆς ἐκπαιδεύσεως, εἰς τὴν διαίρεσιν τοῦ στρατοῦ εἰς κόμματα, εἰς τὸν διορισμὸν ὄλων τῶν φίλων καὶ ὑποστηρικτῶν τῶν κυβερνήσεων, ὡς καὶ τῶν φίλων καὶ ὑποστηρικτῶν ἐκείνων εἰς τὰς δημοσίας θέσεις, αἵτινες ἐποπλασασθήσαν ἐπ' ἀπειρον πρὸς ἐξοικονόμησιν ὄλου τοῦ σμήνου αὐτῶν, εἰς τὴν καταδίωξιν τῶν ἀντιθέτων, εἰς τὸν φαρισμὸν, εἰς τὴν διασπάθισιν ἐν γένει τὸν δημοσίον πλοῦτον πρὸς πᾶν ὅ,τι συντελεῖ εἰς τὴν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ ἀδόξον διατήρησίν των, εἰς τὴν παρωδίαν τῶν νόμων καὶ τοῦ πολιτεύματος, κτλ. κτλ. Αὕτη εἶναι ἡ πολιτικὴ τῶν

ἐν Ἑλλάδι κυβερνήσεων. Ἀνάλογος δὲ τῆς πολιτικῆς ταύτης εἶναι καὶ ἡ ἐντελὴς μετ' αὐτῆς ἠνωμένη καὶ συγκεχυμένη διοίκησις, ἥτις εἶναι μάλλον διοίκησις τῶν προσωπικῶν συμφερόντων τῶν ἐκάστοτε φίλων καὶ ὑποστηρικτῶν τῆς κυβερνήσεως, ἢ διοίκησις τῶν γενικῶν συμφερόντων τοῦ κράτους καὶ τῆς κοινωνίας.

Ὡς πρὸς δὲ τὰς ἀρχὰς τῆς ἠθικότητος, τῆς ἐπιγαθῆς τῶν διοικουμένων διοικήσεως, τῆς δικαιοσύνης, τῆς τιμιότητος, τῆς δικαίας ἀπονομῆς τῶν τιμῶν, τῆς ἰσότητος ἀπέναντι τῶν νόμων κτλ. αὗται εἰσὶν ἐντελὴς ἀγνωστοὶ ἐν τῇ παρ' ἡμῶν διοικήσει. Ἀντὶ δὲ τούτων μίαν κατάρχει γενικὴ ἀρχή, ἡ ἀρχὴ τῆς ἀντιπάσης θυσίας διατηρήσεως τῆς κυβερνήσεως ἐν τῇ ἐξουσίᾳ καὶ τῆς θεραπείας τῶν συμφερόντων τῶν φίλων τῆς. Ὁμοίως τηροῦνται ἐν τῇ πράξει καὶ ἀπασαὶ αἱ ἄλλαι ἀρχαὶ τῆς γενικῆς διοικήσεως, καὶ διὰ τοῦτο ἀντὶ ἀγαθῆς καὶ τιμῆς διοικήσεως, ἔχομεν παρ' ἡμῶν διοίκησιν ἀντιπροσωπεύουσαν καθ' ὅλα τὴν πολιτικὴν ἀθλιότητα.

Ἐξετάσωμεν ἐν τούτοις τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς παρ' ἡμῶν διοικήσεως, διὰ τὴν καταδειχθῆσαι καὶ ἐν τοῖς πράγμασι πάντα ταῦτα, ἀλλ' ἐν τῇ ἀρχῇ, ὡς εἴρηται, κατὰ πόσον ἡ παρ' ἡμῶν διοίκησις ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς θεωρίας καὶ τὰς νομικὰς ἀρχὰς τῆς ἐν γένει διοικήσεως.

Κατὰ τὸ παρ' ἡμῶν διοικητικὸν σύστημα ἕκαστος ὑπουργὸς προϊσταται ἐνὸς κυρίου κλάδου τῆς διοικήσεως· κύριοι δὲ κλάδοι τῆς διοικήσεως εἶναι παρ' ἡμῶν ὅκτω. Οὐχ' ἦττον δύο ἐξ αὐτῶν εἰσὶν ἠνωμένοι ὑπὸ τὴν διοίκησιν ἐνὸς ὑπουργοῦ. Οὕτως ἔχομεν τὰ οικονομικὰ, τὰ τῆς δικαιοσύνης, τὰ τῆς ἐκπαιδεύσεως, τὰ τῆς ἐκκλησίας, τὰ στρατιωτικὰ τὰ ναυτικὰ, τὰ ἐσωτερικὰ, καὶ τὰ ἐξωτερικὰ. Τὰ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως εἰσὶν ἡνωμένα ὑπὸ τὴν διοίκησιν ἐνὸς ὑπουργοῦ, καὶ οὕτως ἔχομεν ἐπτά ὑπουργοὺς, προϊσταμένους τῆς γενικῆς διοικήσεως, ἥτις, ὡς εἴρηται, ἀποτελεῖ τὸ σπουδαιότερον ἔργον τῆς κυβερνήσεως.

Ἐν Γαλλίᾳ ὑπάρχουσιν ἰδιαίτερα ὑπουργεῖα διὰ τὸ ἐμπόριον, τὴν βιομηχανίαν καὶ τὴν γεωργίαν, ὡς καὶ διὰ τὰ δημόσια ἔργα. Παρ' ἡμῶν ἡ περὶ αὐτῶν μέριμνα καὶ τὰ περὶ αὐτῶν καθήκοντα εἰσὶν ἀνατεθειμένα εἰς διαφόρους κλάδους τῆς διοικήσεως, ἥτις εἰς διάφορα τμήματα ἰδίως τῶν ὑπουργείων τῶν οικονομικῶν καὶ ἐσωτερικῶν, διότι δὲν θεωρήθησαν τὰ ἀντικείμενα ταῦτα τοσαύτης σπουδαιότητος, ὥστε νὰ ἀνατεθῶσιν εἰς εἰδικοὺς ὑπουργοὺς. Εἰρήσθω ἐν τούτοις ἐν παράδειγμα ἑνταῦθα, ὅτι ναι μὲν ἡ περὶ αὐτῶν μέριμνα καὶ προστασία ἀνετέθησαν εἰς διαφόρους κλάδους τῆς διοικήσεως, οὐχ' ἦττον αὐτὴ οὐδέποτε ἐμερίμνησε περὶ αὐτῶν εἰμὴ ἐφ' ὅσον ταῦτα εἰσὶν ἀντικείμενα φορολογίας μὲν διὰ τὸ ἐμπόριον, τὴν βιομηχανίαν καὶ τὴν γεωργίαν, ἰδιαίτερας δὲ ἐκμεταλλεύσεως ὅσον ἀφορᾷ τὰ δημόσια ἔργα.

Ἐὰν ἠθέλομεν νὰ ἐξελέγξωμεν ἐν τοῖς καθ' ἕκαστον τὴν παρ' ἡμῶν κατάστασιν τῆς διοικήσεως ὡς πρὸς ὅλους τοὺς κλάδους αὐτῆς, ἔπρεπε γὰρ

γράψωμεν ὀλοκλήρον πραγματικὴν ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἡ παρ' ἡμῶν διοικητικὴ ἀθλιότης». Μὴ προτιθέμενοι ὁμοῦ νὰ πράξωμεν τὸ κυριώδες τοῦτο ἔργον, θέλομεν κάμει ἐνταῦθα ἀπλὴν μόνον μνείαν καὶ γενικὴν ἐπιθεώρησιν τῶν διαφόρων παρ' ἡμῶν κλάδων τῆς γενικῆς διοικήσεως, ἀπλῶς καὶ μόνον, ὅπως καταδειχθῆ ἡ παρ' ἡμῶν διοικητικὴ ἀθλιότης, καθόσον μάλιστα τὸ Ἑλληνικὸν κοινὸν ἔχει ἐκ πείρας γινῶσιν τῆς ἀθλιότητος ταύτης.

Ἀρχίζομεν ἀπὸ τὸν σπουδαιότερον παρ' ἡμῶν κλάδον τῆς διοικήσεως, ὅστις εἶναι τὰ οικονομικὰ τοῦ κράτους. Ἡ διοίκησις τῶν οικονομικῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν μετὰς ἐν τοῖς οικονομολογικοῖς συγγραμμάσι ἀναγραφόμενας οικονομολογικὰς ἀρχὰς τῆς Οἰκονομικῆς ἐπιστήμης. Τὸ οικονομολογικὸν σύστημα τῶν ἡμετέρων οικονομολόγων, καὶ μάλιστα τῶν νεωτέρων, εἶναι περιέργον πρὸ τῆς οικονομολογικῆς κεφαλῆς των, ὅπερ οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν Οἰκονομικὴν ἐπιστήμην.

Τὰ οικονομικὰ τοῦ κράτους μεγίστην ἔχουσιν ἐπιπέδον ἐπὶ τῆς γενικῆς αὐτοῦ διοικήσεως, ἀποτελοῦσι τὴν πρώτην βάσιν αὐτῆς. Διὰ τοῦτο πολιτιολόγος τις εἶπεν, ὅτι τὰ καλὰ οικονομικὰ εἶναι ἡ βάση τῆς καλῆς διοικήσεως. Ἐξοχὸς Γάλλος συγγραφεὺς, λέγει ὅτι «Ἡ διοικητικὴ ἐπιστήμη ὑπὸ τὴν οικονομολογικὴν αὐτῆς ἐποψὴν προτίθεται νὰ ἐφαρμώσῃ τὰς ἀρχὰς τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας εἰς τὰς τινὰ κοινωνικῶν γεγονότων. Ἡ Πολιτικὴ Οἰκονομία, οὕτως ἐφαρμοζομένη, δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ἡ θεωρία τῆς διοικήσεως» αὕτη ἐμπεριέχει τοὺς ὅρους τῶν συλλογισμῶν τῆς, αὕτη προκηθεῖ τὸ μεγαλειότερον μέρος τῶν ἐλαττωρῶν τῶν κινούντων τὴν διοίκησιν. Ἡ διοίκησις λοιπὸν δὲν ἔχει τίποτε θεωρητικόν, εἶναι ἐπιστήμη καθαρὰς ἐφαρμογῆς. Τὸ ἔργον λοιπὸν τῆς διοικήσεως ὑπὸ οικονομολογικὴν ἐποψὴν εἶναι ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἀρχῶν τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας, οὐχὶ δὲ ἡ ἐπίνοισις καὶ κατασκευὴ ἰδίων ἀρχῶν καὶ συστημάτων πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ἐφευρετῶν αὐτῶν, ὅπως γίνεταί παρ' ἡμῶν.

Παρ' ἡμῶν, ὡς εἴρηται, αἱ ἀρχαὶ τῆς οικονομικῆς ἐπιστήμης, ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀποίων ἐξαρτᾶται ἡ οικονομικὴ εὐεξία τοῦ κράτους καὶ ἡ οικονομικὴ πρόοδος τῆς κοινωνίας, εἰσὶν ἐντελὴς ἀγνωστοὶ κατὰ τὴν παρούσαν μάλιστα ἐποχὴν τῆς δὴθεν οικονομικῆς εὐμερείας τοῦ κράτους καὶ τῆς δὴθεν ἀνορθώσεως τῆς οικονομικῆς αὐτοῦ πίστεως. Κεῖ ἀρχαιοτέραν ἐποχὴν ὑπῆρχε τοῦλάχιστον γενικὴ τις ἀρχή, διέπουσα τὰ δημόσια οικονομικὰ, ἡ ἀρχὴ τῆς αὐστηρᾶς οικονομίας καὶ τιμιότητος καὶ ὁ περιορισμὸς τῶν δαπανῶν ἐντὸς τῶν τακτικῶν προσόδων τοῦ κράτους. Τὸ σύστημα τοῦτο ἐφημέρηθη καὶ ἐλειτούργησεν ἄριστα ἐπὶ τῶν κυβερνήσεων τοῦ Καποδιστρίου καὶ τοῦ Ὀθωνος. Ὑπὸ τῶν κυβερνήσεων τοῦ Βασιλέως Γεωργίου δὲν ἐτηρήθη τὸ αὐτὸ οικονομικὸν σύστημα. Ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος, εἰς ἄκρον συνταγματικὸς ἡγεμὸν, ἀνέθετο πᾶσαν φροντίδα καὶ ἐργασίαν περὶ πάντων ἐν γένει τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων εἰς τὰς ἐκ

κάποτε κυβερνήσεις του, φρονών ότι αὐταὶ ἔχουσιν ἐκ τοῦ συντάγματος διὰ τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις, ἃς ἐπιβάλλει ἡ διοίκσις τοῦ κράτους, καὶ ἐπομένως αὐταὶ φέρουσι καὶ ὅλην τὴν εὐθύνην ἀπέναντι τοῦ ἔθνους. Αἱ ἐπιγεωργίου κυβερνήσεις, ἐλευθεραὶ καθ' ὅλα καὶ ὑπεύθυνοι εἰς τίποτε, ἀξιοῦσαι δ' ὅτι προσβλέπουσι δῆθεν εἰς εὐρύτερον ὅριζοντα. παρεδέχθησαν καὶ ἐσυστηματοποίησαν κατ' ἀρχὰς μὲν τὴν ἀρχὴν τῶν δανείων, ἔπειτα δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀδείκτου τῶν φόρων. Ἐπὶ τοῦ σχεδίου τούτου στηρίζεται τὸ οἰκονομολογικὸν τῶν συστημάτων. Καὶ κατὰ μὲν τὰ πρότερα ἦτο τὸ σύστημα τοῦτο ἥτο κάπως περιορισμένον καὶ ἐφρηνοῦτο μετὰ τινος φειδοῦ καὶ δυσκολίας, καὶ μόνον ἐφ' ὅσον παρίστατο καταπίεσις ἔθνικῆ ἀνάγκη, δικαιολογημένη κάπως ὑπὸ τῆς ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μας μερίτης καὶ τοῦ πρὸς αὐτοὺς καθήκοντος ἡμῶν. Ἐν τούτῳ μὲχρι τοῦ 1882 ἡ φονομολογία δανείων καὶ ἡ συστηματικὴ αὐτῆς τῶν φόρων ἦτο γεγονός κάπως σπάνιον καὶ μόνον εἰς ἐκτάκτους ἀνάγκας ἐλάμβανε χώραν. Ἀπὸ τοῦ 1882 ὅμως καὶ ἐνεῦθεν τὸ σύστημα τῶν φόρων καὶ τῶν δανείων ἤρ' ἐκεῖ, τῆς σπατάλης καὶ ἀσωτείας ἀφ' ἑτέρου, ὡς καὶ τῶν τακτικῶν ἐλλειμμάτων ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς τοῦ κράτους, προήχθη εἰς ἐπιστήμην καὶ καθιερώθη ὡς οἰκονομολογικὸν σύστημα, ἔχον μάλιστα καὶ τοὺς θεωρητάς του! Μὲχρι τοῦ 1882 τὸ ἔθνος ὄρειλε 120 περίπου ἑκατομμύρια δραχμῶν, ἀπὸ τοῦ 1882 μὲχρι τοῦ 1890, δηλ. εἰς τὸ διάστημα μιᾶς δεκαετίας, ἔμην προϋπολογισμὸς τοῦ κράτους ἀνεβίβασθη εἰς 90 ἑκατομμύρια, τοῦτέστιν ἐπιπλασιάσθη, τὰ δὲ δημοσία χρέη συνεποσώθησαν εἰς 800 περίπου ἑκατομμύρια, ἧδη δὲ μὲ τὰ νέα δάνεια θὰ συμποσώθωσιν εἰς τὸ σεβαστὸν ποσὸν τῶν χιλίων ἑξήκοντος ἑκατομμυρίων! Καὶ ταῦτα πάντα, ἐκτός ἑκατομμυρίων τινῶν, ἐχρησίμευσαν διὰ τὰς τακτικὰς ἀνάγκας τῆς διοικήσεως! Καὶ ταῦτα πάντα ἐσπαταλήθησαν διὰ τὴν συνταγματικὴν κυβερνήσιν τοῦ ἔθνους! Μετὰ τὴν τὴν δὲ ἐπιβάρυνσιν τοῦ λαοῦ ὡς ἐκ τῶν δανείων καὶ τῶν φόρων, μετὰ τὴν τὴν σπατάλην καὶ ἀσωτείαν τούτων, καὶ μετὰ τὴν τὴν οἰκονομικὴν ἀθλιότητα, εἰς ἣν ταῦτα πάντα περιήγαγον τὸν ἑλληνικὸν λαόν, προσκαλεῖται ἐκάστοτε οὗτος νὰ δρέψῃ τοὺς καρποὺς τῶν θυσιῶν του! Οἱ αἷτιοι καὶ δημιουργοὶ τῆς ἀθλιότητος τοῦ κατερωμένου συγχρόνως αὐτόν, καὶ ταῦτα διὰ τὴν εὐπιστίαν του καὶ τὴν ἀγαθότητά του.

Κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν τὸ σύστημα τῶν ἀλλοπαλλήλων φόρων καὶ δανείων, ὡς καὶ τῆς σπατάλης καὶ ἀσωτείας, καθιερώθη, ὡς εἰρηται, εἰς οἰκονομολογικὸν σύστημα τὸ δὲ σύστημα τῆς συναλλαγῆς καὶ τῆς διαφθορᾶς ἐθρίμωσεν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν δικαιοσύνην, ἡ διοίκσις αὐτῆς εἶναι ἐφάμιλλος τῆς ἐν γένει διοικήσεως. Ἐπὶ Ὀθωνος ἡ δικαιοσύνη ἦτο εἰς ἀρίστην περιωπήν. Πάντες ἐνούμουνται τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ δαιμόνητος ἐκείνου βασιλέως ὑπὲρ τῆς δικαιοσύνης, « τοῦ ἐπιουσίου τούτου κέρτου τοῦ λαοῦ », κατὰ τὸν λαμαϊνέ. Ὁ Ὀθων οὐδέποτε ὑπέγραψεν ἀνεξελέγκτως διάταγμα ἀφορῶν τὴν δικαιοσύνην καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτῆς. Ὁ δαιμόνητος ἐκεῖνος βασιλεὺς ἐνδιεφρέτο περὶ τῆς δικαιοσύνης ὡς περὶ τοῦ ἴδιου οἴκου. Ἐπὶ τῶν κυβερνήσεων τοῦ βασιλέως Γεωργίου ἡ δικαιοσύνη, ἐκτός ἐντίμων τινῶν ἐξαιρέσεων, αἵτινες σώζουσιν εἰσὶ τὴν κοινωνίαν, κατέστη ἀπλοῦν βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα καὶ ταπεινὴ θεράπεινα τῆς πολιτικῆς, συνταγματικῆς διοικήσεως!

Ἡ ἐκπαίδεσις ἐπὶ Ὀθωνος ἦτο ἡ φωτίζουσα καὶ ἠθικοποιούσα τὸν λαόν. Ἀνέδειξε δὲ αὐτὴ ἀνδρας διαπρέψαντας ἐν παιδείᾳ καὶ ἀρετῇ, διαπαιδαγωγήσαντας δὲ ἠθικῶς καὶ διανοητικῶς τὸ ἔθνος εἰς βαθμὴν ἀξιοζήλευτον. Ἀπὸ τῆς ἧδη κατέστη προφύλαξις. Ἐβουλεύθη καὶ αὐτὴ εἰς τὸν ἔθρονον

τοῦ πολιτικοῦ συμφέροντος. Ἡ ἐκπαίδεσις παρ' ἡμῶν ἤδη εἶναι ἀγυρτία καὶ ἐστὶ οὐχὶ φωτὸς καὶ ἀρετῆς, ἀλλὰ ἀμαθείας καὶ ἀνηθικότητος. Ποῦ ἤδη εἶναι παρ' ἡμῶν οἱ λόγοι ἐκεῖνοι ἄνδρες, οἱ φωτίζοντες ἄλλοτε τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν καὶ τὴν ἑλληνικὴν νεότητα; Ποῦ εἶναι οἱ ἀλθόεις ἐκκεῖνοι διδάσκαλοι, οἱ διαχέοντες εἰς τὴν ἑλληνικὴν χώραν τὰ νάματα τῆς ἀλθροῦς παιδείας καὶ ἀρετῆς; Παρ' ἡμῶν τὸ διδασκαλικὸν ἔργον καθ' ὅλου τοῦς βαθμοὺς τῆς ἐκπαίδευσως κατήντησεν ἀθλιὸν βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα, ἐκ τῶν ἠκίστα τιμητικῶν, οὐδενὸς ἀπολαῦτον σεβασμοῦ παρὰ τῆς κοινωνίας, ὡς ἐκ τῆς ἠθικῆς ποιότητος καὶ τῆς ἀμαθείας τῶν διδασκόντων. Καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ἀνώτατον ἐκπαιδευτήριον, τὸ Πανεπιστήμιον, εἰσάγονται ἤδη ὡς καθηγηταὶ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἐπιτηδεῖοι, οἱ εὐτελεῖς καὶ οἱ κόλακες τῶν κυβερνήσεων, ὅπως φωτίσωσι τὴν πανεπιστημιακὴν νεότητα, ὅπως διδάξωσιν ὅσα ἀγνοοῦσιν! Τοιαύτη εἶναι ἡ παρ' ἡμῶν ἡ διοίκσις τῶν τῆς ἐκπαίδευσως, οἱ δὲ καρποὶ, οὗς αὐτὴ παράγει, εἰσὶ καθ' ὅλα ὅμοιοι πρὸς τὴν ποιότητα αὐτῆς.

Ἡ τῆς ἐκκλησίας διοίκσις καὶ κατάστασις εἶναι οἰκτρά. Ἐπὶ Ὀθωνος ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν ἔστατο εἰς λίαν ὑψηλὴν περιωπήν, οἱ δὲ διοικούντες αὐτὴν ἀπατέλου τὸ σέμνωμα τοῦ ἔθνους. Ἡ δὲ ἡ πολιτικὴ διεφθέρη καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, ἡ δὲ διοίκσις αὐτῆς γίνεται κατὰ τὰ συμφέροντα ἐκείνης. Οἱ προϊστάμενοι τῆς Ἐκκλησίας εἰσὶ καὶ οὗτοι θεράποντες τῆς πολιτικῆς. Τὸ τῆς ἱερουσίας ἀξίωμα κατήντησεν ἐμπόριον, ἠλλαξε μάλιστα ἐπ' ἐσχάτων καὶ ὄνομα, ὠνομάσθη ἐπάγγελμα! Καὶ δικαίως, διότι οἱ φέροντες τοῦτο δὲν εἶναι ἢ ἀπλοὶ ἐπαγγελματίαι ἐκ τῶν ταπεινότερων ἴσως φροντίζοντες μόνον περὶ τῆς συντηρήσεως τῶν, ἦτοι περὶ τῆς σωτηρίας τῆς ζωῆς τῶν, ἀντὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν. Διὰ τοῦτο δὲ παρήμασε καὶ διεφθάρη καὶ πᾶν ὀρθοσκευτικὸν αἶσθημα, καὶ πᾶς πρὸς τὴν ὀρθοσκίαν σεβασμὸς, καὶ παρημαλήθη πᾶσα ὀρθοσκευτικὴ ἐπιτολή, περιεφρονήθησαν δὲ οἱ λειτουργοὶ τοῦ Ἱψίστου. Τοιαύτην ἀρετὴν ἐπέδειξαν οὗτοι καὶ τοιαύτην πρὸς τὸ ἀξίωμα τῶν πῆστιν καὶ ἀφροσύνην, καὶ τοιαύτην ἐκαλλιέργησαν περὶ ἑαυτῶν ἰδέαν παρὰ τῆ λαφ τῆς Ἑλλάδος, ἐν ποιμένουσιν οἱ ποιμένες οὗτοι! Ἔγνωσόν δὲ εἶναι τοῦ ἀγεται λαός τις, ὅταν ἀπολέσῃ τὸ ὀρθοσκευτικὸν αἶσθημα, εἰς τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἔθνομου του. Καὶ ἔπειτα ἀπορούμεν διατί τοιαύτη βασίλευει κοινωνικὴ διαφθορά, διατί τοιαύτη θριαμβεῖαι ἠθικὴ ἀθλιότης.

Ἡ διοίκσις τῶν στρατιωτικῶν μας πραγμάτων εἶναι οἰκτρά καὶ ἀθλία. Ἐπὶ Ὀθωνος εἰχομεν πράγματι στρατὸν. Ἐἶχομεν στρατὸν μεμορφωμένον τὸ ἦθος καὶ τὴν διανοίαν καὶ ἐνούσητα τὸν προορισμὸν του, στρατὸν ἄξιον τοῦ ὀνόματός του καὶ λίαν ἀξιόμαχον. Ἡδὴ δὲ ἔχομεν ἄθροισμὰ τι ἀνθρώπων μὲ στρατιωτικὴν στολήν. Ὅταν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι εἰς τὸν στρατὸν ἡμῶν δὲν ὑπάρχει οὔτε στρατιωτικὴ ἐκπαίδεσις, οὔτε κυρίως στρατιωτικὴ ὑπηρεσία, οὔτε στρατιωτικὴ πειθαρχία, οὔτε στρατιωτικὴ ἀσκήσις καμμία, καὶ ὅτι τὸ ἔθνος μας κατήντησε τὸ ἀντικείμενον τῆς χλεύης καὶ τῆς περιφρονήσεως τῶν Τούρκων. ἀπέναντι τῶν ὁποίων ὁ Ἕλληνας στρατιώτης ἄλλοτε ἐφάνετο γίγας, ὅταν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐξοδουόμεν κατ' ἔτος εἴκοσι περίπου ἑκατομμύρια δραχμῶν καὶ στρατὸν δὲν ἔχομεν, τότε ἐνούμεν τὸ μέγεθος τῆς ἀθλιότητος τῶν στρατιωτικῶν μας πραγμάτων. Οἱ πολιτικοὶ μας, ἀντὶ τὰ ἀμιλλῶνται πῶς νὰ σχηματίσωσι στρατὸν ἄξιον τοῦ προορισμοῦ του καὶ ἱκανὸν νὰ διεκδικήσῃ τὴν τιμὴν τῆς Ἑλλάδος καὶ συντρέξῃ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν ἀδελφῶν μας, ἀντὶ τούτου ἐσχημάτισαν ἀπλοῦν τι ἄθροισμα ἀγυρμάτων καὶ ἀσυντάκτων ἀνθρώπων, φερόντων τὴν στρατιωτικὴν στολήν καὶ χρησιμεύοντων πρὸς καταδίωξιν τῶν οργιστῶν τοῦ δημοσίου. Ἀντὶ δὲ ἀξιοματικῶν ἐσχημάτισαν στρατιὰν βαθμοφόρων, πρὸς

ἡγόμενων ἐκάστοτε εἰς ἀνωτέρους βαθμοὺς ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν στρατιωτικῶν πρὸς αὐτίαν τῆς μεθοδοσίας τῶν καὶ πρὸς σχηματισμὸν κόμματος ἐν τῷ στρατῷ. Φαντάσθητε στρατὸν εἰς κόμματα διηρημένον, ἀντὶ στρατοῦ ἀποτελοῦντος ἐν σῶμα καὶ μιαν ψυχὴν, ἐτοίμου πάντοτε νὰ ἀντιμετωπίσῃ τοὺς ἐχθροὺς τῆς Πατρίδος, ἐτοίμου νὰ θυσιασθῇ διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν ἀδελφῶν μας, ἐτοίμου νὰ γίνῃ ὀλοκαύτωμα ὑπὲρ τῆς τιμῆς τοῦ ἔθνους.

Οἱ παρ' ἡμῶν φιλότιμοι στρατιωτικοὶ, βλέποντες τὴν ἀθλίαν κατάστασιν τῶν στρατιωτικῶν μας πραγμάτων, διατελοῦσιν ἐν ἀπογοητεύσει καὶ οἰκτεροῦσι τὴν τύχην τῶν, ἧτις τοὺς κατεδίκασε νὰ ἦναι ἀργόμισθοι, σιτιζόμενοι ἀπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου, ἄπλως καὶ μόνον διὰ τὰ ζῶσιν! Αὐτὴ εἶναι ἡ παρ' ἡμῶν στρατιωτικὴ δόξα τῆς Ἑλλάδος!

Εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν εὐρίσκονται καὶ τὰ ναυτικὰ ἡμῶν πράγματα, ἡ αὐτὴ τύχη τὰ διέπει. Τὴν θάλασσαν, εἰς ἣν ἐνυπάχει ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα τῆς Ἑλλάδος, ἡμεῖς θεωροῦμεν ὡς στάδιον ταξιδίων πρὸς διασκέδασιν. Ἐχομεν δὲ καὶ διατηροῦμεν ἐλευσινὰ τινα σκάφη μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ οἰκονομῶνται καὶ τροφοδοτῶνται οἱ λεγόμενοι ἀξιοματικοὶ τοῦ ναυτικοῦ, ἐν ἣ τυχὴ εἶναι ὅμοια μὲ τὴν τῶν ἀξιοματικῶν τοῦ τακτικού στρατοῦ. Ποῦ εἰσὶ θεμιστοπλες καὶ Κίμωνες; Ποῦ εἰσὶ Μισούλη καὶ Κανάρης; Ἀλλοίμονον! εἰ σκῆαι τῶν ὑψώθησαν πολὺ ὑψηλὰ, διὰ νὰ μὴ ἐλέπωσι τὴν ἡδὴ ἀδοξίαν τῆς θαλάσσης μας!

Ἡ ἰδιαιτέρως διοίκσις τῶν ἐσωτερικῶν υποθέσεων τοῦ κράτους ἀμιλλᾶται ὡς πρὸς τὴν ἀθλιότητα πρὸς τὴν ἐν γένει διοίκησιν, ἡ μᾶλλον εἶναι τὸ κορύφωμα αὐτῆς. Στρατιὰ ἀπειροσίων κηφῶνων, ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων, ὑπὸ διάφορα ὀνόματα νέμεται τοὺς ἰδρώτας τοῦ λαοῦ. Ἡ διαφθορὰ καὶ ἡ ἀκολασία ἐγκαθιδρύθησαν ἐπιστήμης παρ' ἡμῶν, φέρουσαι τὸ προσωπεῖον τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως. Σπατάλη καὶ ἀσωτία, ἀσυνειδησία καὶ φαντασμοί, ἀνηθικότης καὶ πολιτικὴ ἀτιμία εἰσὶν οἱ κανόνες αὐτῆς, ἀποστολὴ δὲ ἡ ἐνίσχυσις τοῦ κόμματος καὶ ἡ καταδίωξις τῶν ἀντιθέτων. Οὕτω δὲ τὸ ἔθνος διηρέθη εἰς καταδιωκόντας καὶ καταδιωκόμενους, εἰς ἐνούμενους καὶ μὴ, εἰς ἐχθροὺς καὶ φίλους τῶν ἐκάστοτε κυβερνήσεων. Πρὸ πάντων δὲ ἡδὴ τὸ συμφέρον τοῦ κόμματος ἀποτελεῖ τὸν ἄξονα τῆς παρ' ἡμῶν λεγομένης διοικήσεως, ἡ δὲ συντήρησις αὐτοῦ ἀποτελεῖ αὐτὴν τὴν διοίκησιν. Ποῦ φροντίς περὶ τῶν κοινῶν; Ποῦ ἔργασια περὶ τῶν συμφερόντων τοῦ λαοῦ; Ποῦ ὑπεράσπισις τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ; Ποῦ ἀσφάλεια; Ποῦ δικαιοσύνη; Ποῦ προστασία; Ποῦ φροντίς περὶ τῆς εἰρήνης καὶ εὐθυμίας αὐτοῦ; Ὁ λαός εἶναι διὰ τοὺς διοικούντας αὐτὸν τὸ ποιμνιον, ὅπερ εἶναι προωρισμένον νὰ διατρέψῃ αὐτοὺς, χορηγοῦν αὐτοῖς πάντα τὰ πρὸς συντήρησιν τῶν ἀναγκαῖα. Ἀδιάφορον δ' αὐτοῖς διὰ τὴν τύχην τοῦ ποιμνίου τούτου!

Ἐπὶ τοῦ Ὀθωνος ἡ Ἑλλὰς κατεῖχεν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ λίαν ἐντίμον θέσιν, τὸ δὲ ὄνομα τῆς ἀνεφέρετο μετὰ σεβασμοῦ. Ἡ διεύθυνσις τῶν ἐξωτερικῶν αὐτῆς υποθέσεων διεξήγετο ὡς ἀρίστα, καὶ ἀποτέλεσμα ταύτης ἦτο, ὅτι οὐδέποτε ἐγένετο σκέψις περὶ τῆς Ἀνατολῆς, χωρὶς νὰ θεωρηταί ἡ Ἑλλὰς ὡς ὁ σπουδαιότερος παράγων τῶν ἀνατολικῶν πραγμάτων. Ἡδὴ περὶ τῆς διεύθυνσεως τῶν ἐξωτερικῶν ἡμῶν πραγμάτων δύναται τις νὰ λάβῃ ἰδέαν, ἐὰν παρατηρήσῃ ποῖαν θέσιν κατέχει ἡ Ἑλλὰς ἐν μέσῳ, οὐχὶ τῶν εὐρωπαϊκῶν ἔθνων, ἀλλὰ τῶν ἀνατολικῶν ἔθνοτήτων, τὴν ἐσχάτην! Ἡ Ἑλλὰς, ἡ ἄλλοτε θεωρουμένη ὡς τὸ σπουδαιότερον στοιχεῖον τῆς Ἀνατολῆς, κατήντησεν ἡδὴ νὰ θεωρηταί ὡς τὸ πλέον ἀσήμενον ἐν ἠθῆριον καὶ ὁ τελευταῖος τῶν ἀνατολικῶν λαῶν. Ἐνεῦθεν ἐξηγεῖται ἡ πρὸς ἡμᾶς περιφρονητικὴ στάσις τῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων καὶ ἡ οἰκτρά τύχη τῆς Κρήτης. Ἡ Ἑλλὰς κατήντησεν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ὡς περιγελῶς τῶν ἔθνων καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς χλεύης τῶν ἐχθρῶν τῆς. Ἡ τιμὴ τῆς

χιλιάνες περιούρηθη άνευ ίκανοποίησώς τινος. Τά τέκνα της καταδιώκονται, ταλαιπωρούνται και σφάζονται παρ' εκείνων, οίτινες έφαινοντο και έφάρωντο άλλοτε ενώπιόν των ως δούλοι. Η σκλαία της περιούρηθη χωρίς καν να θεωρηθῆ τούτο αξίον προσοχής τινος. Τά επί των όμωρών δικαιοματά της καταργήθησαν, χωρίς ούδέ διαμαρτυρία τις να γίνη περί τούτου. Τά συμφέροντά της έπυδοπατήθησαν, χωρίς καν να γίνη λόγος περί αυτών, εφρόντησαν δέ μόνον οί πολιτικοί της Ελλάδος, εναντίον του κοινού αισθήματος του λαού της, να γίνωσι πιστοί φίλοι και ένθερμοι ύποστηρικταί των Τούρκων! Κρύψατε τό πρόσωπόν σας, διά να μη βλέπητε τά αίτια της Πατρίδος, Κολοκοτρώνη και Καραϊσκάκη, Βότσαρη και όλοι οί ήρωες της άπελευθερώσεώς της. Η Πατρίς σας, ήν άπηλευθερώσατε, θυσιάσαντες την ζωήν σας, κατήντησαν ή γλύπη των Τούρκων και ό περιγέλως των έθών! Η Πατρίς σας, άντί να άπελευθερώση και να είσται υπό την δουλειαν τέκνα της υπεδουλώθη αυτή αυτη εις τάς όρέξεις των Τούρκων Η ένδοξος χώρα, υπέρ ής έθυσιάσθητε, κατήντησαν ή αθλιωτέρα χώρα του κόσμου, ή δέ κυβέρνησις αύτης ταπεινή θεράπινα των έθρών της.

Περί έμπορίου και διομηχανίας και γεωργίας, ή διοικήσις δέν έχει άλλην φροντίδα, ειμή πώς να αυξάνη την επ' αυτών φορολογίαν. Ούδεμία λαμβάνεται μέριμνα περί προστασίας, ασφάλειας, ύποστηρίξεως και προαγωγής αυτών, ούδεμία φροντίς περί των πολυπληθών αυτών συμφερόντων. Ας φροντίσωσι περί αυτών οί ιδιώται, λέγει ή διοικήσις. Αυτη φροντίζει περί της φορολογίας των, και όσφ περισσότερον τά φορολογεί, τόσφ τό καλλίτερον διά την κυβέρνησιν!

Όσον άφορῶν διά την προστασίαν και προαγωγήν των κοινωνικών συμφερόντων εν γένει, της ήθικης και υλικής ευημερίας του λαού και της προόδου της κοινωνίας, περί αυτών ού φροντίς τη διοικήσει. Αυτη δέν θεωρεί την περί αυτών φροντίδα ως καθήκόν της. Η κοινωνία άς φροντίση περί αυτών. Η διοικήσις καταγίνεται εις ύψηλά άντικείμενα!

Τοιαύτη είναι εν μικρογραφία ή κατάστασις των διαφόρων κλάδων της παρ' ήμιν λεγομένης διοικήσεως, ως προς τά γενικά συμφέροντα του κράτους και της κοινωνίας, και τοιαύτη ή διοικήσις αυτών, ήτις τόσον τιμῶν τάς κυβερνήσεις της Ελλάδος!

I. A. Γ.

Και αυθις περί Δικαιοσύνης.

Ό Σόλων έρωτηθείς επώς άν μη γίνοντο άδικημα εν τη πόλει άπεκρίνατο και έμοίως άγανακτοειν οί μη άδικούμενοι τοίς άδικούμενοις. Έάν τό άπόφθεγμα τούτου του σοφού Νομοθέτου, είναι όρθόν, τότε πληρέστατα δικαιολογείται ή άγανάκτησις πολιτου, μη άδικηθέντος μέν, άντιληφθέντος όμως, φοβερού άδικήματος κατα του όμοίου του, ή δ' άγανάκτησις έτι μάλλον είναι δικαιολογημένη, όταν τό άδικημα προέρχεται από την δικαιοσύνην.

Φρίκην άληθώς έμποιεί εις πάντα άνθρωπον ή ιδέα ότι ή δικαιοσύνη διαπράττει έγκλήματα! και όμως κατ' άτυχίαν ούδέν τούτου άλθιθέστερον! Δέν είναι ή πρώτη φορά, καθ' ήν ήγανακτήσαμεν επί τη άπελπιστικῆ καταστάσει της παρ' ήμιν δικαιοσύνης, επεκαλέσθημεν μάλιστα και την συνδρομήν παντός δυναμένου να συντελέση εις την άνακοπήν της φοβεράς καταπτώσεως εις ήν κατά τους χρόνους τούτους περίεστη αυτη, αλλά δέν εισηκούσθημεν, μολονότι πάντες είσι πεπεισμένοι ότι εν Ελλάδι ή άπονομή του Δικαίου είναι ή εξαίρεσις, κανών δέ ή άδικία. Δέν δηλιώμεν να ύποστηρίξωμεν την φοβερήν ταύτην άλήθειαν, διότι ή δικαιοσύνη ιστορία του άριστευόντος Έλληνι-

κού Βασιλείου γίμει παραδειγμάτων ούχι μόνον άδικιών εν δικαστικῆς πλάνης πηγαζουσών, άλλ' άδικιών προερχομένων εξ άνικανότητος, δλιχωρίας, κουφότητος, έστι δ' ότε και έμπαθείας.

Ημάρτησαν οί την δικαστικῆν ίσοβιότητα καθιερώσαντες πληρεξούσιοι του Έθνους. Είθε να άπέλθῃ τό ταχύτερον ή εύλογημένη εκείνη ήμέρα, καθ' ήν διά πανηγυρικῆς έκδηλώσεως του λαού, να ψηφισθῇ ή κατάργησις θεσμού όλεθρίως επενεργούντος επί την πολιτικῆν και κοινωνικῆν του Έθνους μόρφωσιν Έάν ή Δικαιοσύνη πρόκειται τό κάτοπτερον της κοινωνικῆς των λαών άναπτύξεως και ήθικῆς διαμορφώσεως, ή Έλλάς πάνυ δικαίως δύναται ν' άμφισβητήτῃ τά πρωτεία προς την Έπικράτειαν του Τορκίνου χάριν της καθιερωθείσης δικαστικῆς ίσοβιότητος! Μόνη ή κατάργησις του θεσμού τούτου δύναται να καθάρσῃ την κόπρον του Αύγειου, ήτις καθ' άπαν τό κράτος συνεισπέρσῃ εντός του Ναού της Θείμειδος, και να διασκορπίσῃ εις τά πέρατα της Οίκουμένης τους άμαθεύς, τους άμορφώτους, τους άνικάνους και τους έμπαθείς δικαστικούς, άφίνουσα να λειτουργώσιν εν αυτῇ οί ίκανοί, οί επιστημονικῆς και έγκυκλοπαιδικῆς παιδείας κάτοχοι, άρτιοί τον νουν και την κρίσιν, και επί πᾶσιν άνεπίληπτοι, οίτινες ούτε ώς πεπυρακτωμένα ενθήτουσιν υπό την μασχάλην του καταγορομένου, όπως άποσπάσσωσι παρ' αυτου έννοχον όμολογίαν, ούτε εις πλαστογραφίσεις άποφάσεων προβαίνουσιν ούπως άποκλείσωσιν έτερον έννομου υπερασπίσεως, ούτε δι' άπατηλῶν και έπιτηδείων παραπειστικῶν έρωτήσεων καθίστανται παραιτίοι να σήπωνται άθωοί οίκογενειάρχαι καθ' άπαντα τον βίον αυτών εν ταίς φυλακαίς.

Τά δάκρυα και οί στεναγμοί δύο πολιτών άδικως πρό όλίγων ήμερών καταδικασθέντων υπό του ένταύθα Πλημμελειοδικείου εις έναύσιον φυλάκιον, διά τό μη έννοείται καθ' ήμάς, ούτε άντιληφθῆναι τους δικαστάς περί τίνος έπρόκειτο, μάς ήνάγκασαν να ένθυμηθώμεν και αυθις την δικαιοσύνην. Έάν δέ άκουτες ώδηγήθημεν και εις άνάμνησιν παρωχημένων άδικημάτων, τούτο όφείλεται εις τό έκτακον και παρά την φύσιν φαινόμενον του να μη έπουλδώνται διά παντός τά υπό της Δικαιοσύνης επενεγόμενα τραύματα.

Είναι πολύ δύσκολον να έρση τις τον χαρακτήρα του Έλληνος ως προς τό ζήτημα της Δικαιοσύνης ενφ' ούτος βλέπει, αισθάνεται και άνομολογεί ότι αυτη, είτε υπό την έποψιν της κοινωνικῆς, είτε υπό την έποψιν της πολιτικῆς διαχειρίσεως, διαπράττει έγκλήματα, ούχ' ήτιον ευχαριστεύεται μάλλον να μεριμᾶ και τυβάζῃ περί παντός άλλου ήπερί Δικαιοσύνης' αυζητεί μετ' άπαθείας και μειδιάματος επί των δικαστικών άδικημάτων των προσγινομένων τῷ έμοίφου και δέν ταρασσεται εις την πυρκαϊάν, ήτις λυμαινομένη την οίκίαν του πλησον του άπηλεί και την ιδικήν του ώσαν ν' άγνοῆ την παροιμίαν ούταν ή άρκούδα χωρεύῃ εις την αύλήν του γείτονός σου περίμενε αυτην και εις την ιδικήν σου.

K.

Χειμερινόν μελόδραμα.

Ός εις τό προηγούμενον ήμιν φύλλον έγράψαμεν, εϊμεθα σήμεραν εις θέσιν να κάρωμεν γνωστάς τάς βάσεις υπό τάς όποιας ή έμᾶς των φιλομούσων νέων μας ανέλαβε την πρωτοβουλίαν της καταρτίσεως χειμερινού μελοδραματικού θιάσου, εξασφαλίζούσας εκ των προτέρων, άφ' ενός μέν χειμερινήν αξιοπρεπή διασκεδάσιν, άφ' έτέρου δέ προλαμβάνουσας τό πρό έτών οίκτρον τέλος των δυστυχών ήθοποιών. Είναι γνωστότατον ότι ή πρόσδος του ήμετέρου θεάτρου υπό καλήν διαχείρισιν δύναται όχι μόνον ν' άνταποκριθῇ άνελειπώς εις τάς ένγένει δαπάνας αυτου, αλλά και ν' άφήσῃ κάλλιστον κέρδος, πλην οί μέχρι τούδε έγγολάβοι έκατί-

εύριθμων εξαίρέσεων, διεχειρίσθησαν άσυνειδήτως τό κοινόν χρήμα, έζημίωσαν τους ύποστηρίζαντας αυτους συνδρομητάς και έδημιούγησαν έλευσινόν τέλος εις πτωχούς ήθοποιούς. Ητο λοιπόν καιρός να εύρεθῇ τρόπος εξασφαλίζων τό θεάτρον μας εκ του ναυαγίου, και ως μάλλον κατάλληλος διά τό τρέχον έτος έθεωρήθη ό εξής: να καταρισθῇ μετοχική εταιρία εξ 150 μετοχών αξίας δρ. 100 έκάστη, άποτελουσών κεφάλαιον δραχ. 15,000, άμα δέ τη συμπληρώση του αριθμού των 150 μετόχων, να εκλεχθῇ επιτροπή εις ήν ν' άνατεθῇ ή διαχείρισις εις τά καθ' έκαστα όχι μόνον του κεφαλαίου τούτου των 15 χιλ. δραχμών, αλλά και του όλου των εισπραξίων της θεατρικῆς ταύτης περιόδου μετά της δημοτικῆς επιχορηγήσεως, αναλαμβάνουσα την όποχρέωσιν του καταρισμού θιάσου διά καταλλήλου άντιπροσώπου της έμπιστοσύνης της, και μετά τό πέρας των παραστάσεων, λογοδοτούσα και επιστρέφουσα εις τους μετόχους τάς καταβληθησομένας 100 δραχμάς, συν τη αναλογία του τυχόν κέρδους. Η ιδέα αυτη έτυχε της γενικῆς ένταύθα έπιδοκιμασίας, και ό αριθμός των μετόχων χωρεί εις την συμπλήρωσιν. Συγχαιρούμεν τους φιλοτίμους τούτους νέους, θέσθαι οιότες εκ των προτέρων ότι ή άκούρατος δραστηριότης των, ή προθυμία των συμπολιτών μας και της δημοτικῆς άρχῆς προς ύποστήριξιν της ιδέας των, θα μάς εξασφαλίσῃ κοινήν διασκέδασιν άνταξίαν της πόλεως μας.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Και τό φύλλον τούτο του Φορολογουμένου άν ένεκεν της άπουσίας του Συντάκτου, έκδίδεται τη φιλοτίμῳ συνεργασίᾳ αξιοτίμων αυτου φίλων και όμοφρώνων.

— Πολλαί μεταστάσεις προσώπων πολιτευομένων εκ της αντιπολιτεύσεως εις την συμπολίτευσιν και τ' άνάπαλιν, αναγράφονται εν ταίς Αθηναϊκαίς εφημερίαις, εξ ών τινές άναίρουνται εξ έκκατέρας μερίδος. Πάντα ταύτα προδίδουσιν ως και άλλοτε έγράψαμεν, τά εκικρατούντα φρονήματα συμφέροντος παρ' ήμιν.

— Κατά την τελευταίαν επί του προϋπολογισμού του ήμετέρου δήμου συνεδρίασιν, τό δημοτικόν συμβούλιον έψήφισε δι' έξοδα παραστάσεως του κ. δημάρχου δραχμάς δέκα χιλιάδας!

— Εν τινι φύλλῳ της έφημ. «Επιθεωρησις» και εν τη ένταύθα «Πελοπονήσῳ» έγγράφησαν κατά του ένταύθα γυμνασιάρχου του Β' ενταύθα γυμνασίου κ. Παπανικολάου, πράγματα άνήκουστα και άνάρμοστα και εις τελευταίον πολίτην τον έστερημένον και της ελαχίστης μορφώσεως και ούδεμιᾶς παιδείας κάτοχον, δηλαδή ότι ραδιουργεί τους καθηγητάς του υπ' αυτον γυμνασίου, ότι εκδικείται τους μη εύνοούμενους μαθητάς: διότι κατά τυχόν φέρουσι τό αυτό επώνυμον με τον έθρῶν του. ως π' χ. μαθητήν τινα Συνδινόν άπέριψε νέους εις τινας των διδασκάντων και συμμορίας του να πληξώσι τον δυστυχῆ μαθητήν, διότι κατά τυχόν φέρει τό αυτό επώνυμον με τον Μάμον κ. Πίλιαν Συνδινόν, ον ήγαγεν ενώπιον του ένταύθα Πλημμελειοδικείου ο κ. Παπανικολάου επί εξουβρίσει. Έάν ταύτα είναι άληθῆ, ό κ. γυμνασιάρχης Παπανικολάου είναι άνάξιος να διευθύνῃ ού μόνον γυμνάσιον, άλλ' ούδέ γραμματοδιδασκαλείον. Ημείς άπέχομεν να εξενέγκωμεν γνώμην περί τούτων, ως και περί του ότι ή μη άρμονία άπ' άρχῆς του σχολικού έτους του συλλόγου του Β' γυμνασίου όφείλεται εις αυτον τούτον τον γυμνασιάρχην, εστις εν παντί ζήτηματι άναγομένῳ εις την καθ' όλου πορείαν του εκπαιδευτηρίου τούτου άντί να καθισυχάζῃ τά πράγματα, διέσχίξε τον συλλογόν του εις δύο άντιμέτωπα στρατόπεδα είτε λόγω ιδιοτελών σκοπών είτε λόγω εκδικήσεως των άντιφρονούντων αυτῷ, έχων άείποτε πιστάς

διόλουθεν εν πάσι ένα των ελληνικών καθηγητήν, και εξ ύπαρξής θυμαστίν του. Ο κ. Παπα νικηλίου ούδαμώς ήβλησε να έχη ούδέ κατά προσέγγισιν ως υπόδειγμά του τον γυμνασιάρχην του Α. γυμνασίου κ. Παπαλουκά, ούτε ως προς την διοίκησιν ούτε ως προς την διδασκαλίαν, ήτις εδείχθη εν ταίς γενικαίς εξετάσεσιν προχείρως και άπροσκόπτως έρμηνεύοντων των μαθητών της Δ' τάξεως εν δεδιδαγμένω και άδιδάκτω καιμένω. Άλλα όμως λέγονται περί των ελληνικών της Δ' τάξεως του Β' γυμνασίου, ότι ο μόν διδάξας γυμνασιάρχης κ. Παπανικολάου εκράτει κείμειον φέρον σημειώσεως παμπάλαιας, από τας οποίας ούδέ κατά κεραίαν άπεμακρύνετο, οι δέ μαθηται τας έλεγον κατά την πεπατημένην εδόν.

— Άνεχώρησεν εις τὰ λουτρά του Λουτρακίου ο Βουλευτής του νομού μας κ. Θάκος Κανακάρης θρον έπιστρέψει μετά τινας ήμέρας ενταύθα.

— Χθές επανήλθεν εξ Αμαλιάδος ο κ. Αλέξαιδρος Φωτήλας βουλευτής μετά της αξιοτίμου συζύγου του όπου είχαν μεταβή όπως συλλληπθώσιν τον δήμαρχον Ηλίδος κ. Νταλιάνην δια τον θάνατον του μονογενοϋ υιού του.

— Την προχθές Τετάρτην μετακομίσθη εκ Ζακύνθου και εκηδέσθη ενταύθα ο νεκρός του προώρως άπιθώσαντος εκ συγκοπής της καρδίας συμπολίτου μας κ. Ηλία Δόξα δικαστού. Τους άτυχείς αυτού συγγενείς συλλυπούμεθα εκ καρδίας.

— Την προσεχή Κυριακήν 8 τρ. μινός περί ώραν 9 π. μ. άρχονται αι εξετάσεις του ελληνικού τμήματος του υπό την διεύθυνσιν της κυρίας Άργυρώς Π. Δημητρακάκη Παρθεναγωγείου.

— Επίσης την προσεχή Κυριακήν άρχονται και οι εξετάσεις του πλήρους σχολείου του παιδαγωγείου ο «Πλάτων».

Παρακαλούνται οι υπογράφαντες εις την περι μελοδραματικού θεάτρου αναφοράν, να προσέλθωσι την μεθαύριον Κυριακήν, ώραν 7ην μ. μ. εις το κατάστημα της Δέσσης ή ή 'Ομόνοια» όπως έκλιξωσι την έπιτροπήν.

Οι μη προσελθόντες θεωρείται ότι αποδέχονται την άπόφασιν των ψηφισόντων.

Εκπαιδευτικά.

Αξιότιμε κ. συντάκτα του Φορολογουμένου καταχωρήσατε παρακαλώ εις την αξιότιμον Έφημερίδα σας τὰ εξής.

Από της παρελθούσης εβδομάδος ήρχθησαν και επερατώθησαν αι εξετάσεις του Έκπαιδευτηρίου του κ. Ν. Αργυριάδου εν μέσω πολυπληθούς και έλλεκτού άκρατηρίου.

Αυτόπτης και αυτόκοος γενόμενος αυτών, δεν δύναμαι ή να όμολογήσω δημοσία ότι οι πνευματικοί καρποι ους απέφερε το τε Γυμνασιακόν τμήμα ως και το Έλληνικόν υπήρξαν ανώτεροι των ήμετέρων προσδοκιών. Διά τουτο δικαίως επαινος όφείλεται εις τους διδάξαντας κ. κ. καθηγητάς και διδασκάλους δια την όντως ευγενή άμιλλαν ήν επιδείξαντο εις τον καταρτισμόν των αυτών μαθητών. Έκείνο όμως όπερ έκίνησε τον θαυμασμόν απάντων ήτο ή καταπληκτική πρόδος και ή θαυμάια γνώσις των μικρών μαθητών του Προπαιδευτικού τμήματος, όπερ άτομικώς διευθύνει ο κ. Αργυριάδης επί των παντοειδών αυτών μαθημάτων, ήτοι μαθηματικών, φυσικών, ιστορικών αναγνώσεως και τεχνολογίας. Τη άληθεια ευρασεύτερον πράγμα εις ευγενή ψυχήν δεν δύναται να υπάρξη ή το να άκροάται τις μικρούς μαθητάς διαγονόμενος μετά παιδικής χαρίτος, και ίσοιωμένους να απαντώνσι μετά έτοιμότητος και πλήρους έπιτυχίας. Το δ' άποτέλεσμα τουτο όφείλεται ως άντελείφθη εκ των εξετάσεων εις το διαλεκτικόν και συζητικόν πνεύμα όπερ χαρακτη-

ρίζει τον κ. Αργυριάδην και εις το σύστημα της αισθητοποιημένης διδασκαλίας.

Αποδίδων δημοσία τον δίκαιον έπαινον εις τον κ. Αργυριάδην και εις άπαν το αξιόλογον αυτόν προσωπικόν, εύχομαι από καρδίας όπως και το μέλλον άποφέρει τοιούτους καρπούς προς εύχαρίστησιν των καλών συμπολιτών του.

Εν Πάτραις τή 2 Ιουλίου 1890.
Αίξασθε κλπ.

A. F.

ΑΓΩΓΗ

Ήωάννου Βαρτελεμῆ κατοίκου Παρισίων κατά

Νικολάου Κρητικού κατοίκου πρώην Πατρών κατοικούντος εις και διαμένοντος εις Παρισίους, και ήδη άγνώστου διαμονής. Κοινοποιουμένη και προς τον κ. Έμμ. Χαϊρέτην, και προς τον Θεμιστοκλήν Μ. Γερούση δι' έαυτον άτομικώς και ως μέλος και παριστάνον την εταιρίαν υπό την έπωνυμίαν «Μ. Γερούση» κατοίκων Πατρών.

Ενώπιον του Πρωτοδικείου Πατρών.

Ο άντίδικος Νικόλαος Κρητικός εξαπατήσας με τον παρελθόντα Δεκέμβριον εις Παρισίους, ότι εις φορτωτής 272 τόνων σταριδοκαρπού, και προσφερθείς να μοι πωλήση αυτόν, έλαβε παρ' έμου επί τη θέσει πλαστικής φορτωτικής, ήν μοι έπέδειξε Φράγκα Χρυσά 45,000 κατά την από 14 Δεκεμβρίου 1889 απόδειξιν του μεθ' ο άνεχώρησε και άγνοείται ήδη ο τόπος της διαμονής του.

Επειδή πρέπει να υποχρεωθῆ δικαστικώς να μου πληρώσῃ το άνω ποσόν άπαγγελλομένης κατ' αυτού και προσωπικής κρατήσεως.

Επειδή προς ασφάλειαν των όφειλουμένων μου παρὰ του Νικ. Κρητικού κατέσχον εις χείρας μόν του Μ. Χαϊρέτη δραχμάς 20,000, εις χείρας δε του Θεμ. Γερούση δι' έαυτον άτομικώς και ως μέλος και παριστάνοντα την εταιρίαν «Μ. Γερούση» δραχμάς 42,000, οι όφείλουσιν ούτοι προς αυτόν, νόμιμος δε ούσα ή κατάσχεσίς μου πρέπει να επικυρωθῆ.

Επειδή είχαν άπευθύνει την από 4 Μαΐου ε. ε. άγωγήν μου δι' ης έζήτησα και την κατακύρωσιν των κατασχέσεων, αλλά προταθείσης εκ μέρους της εταιρίας «Μ. Γερούση» άκυρότητος της εις χείρας της κατασχέσεως, αναγκάζομαι να επαναλάβω την κατάσχεσιν καθ' όλων ως και την άγωγήν, και έπομένως δηλώ δια της παρούσης μου ότι παραιτούμαι των τε προηγουμένων κατασχέσεων από 30 Απριλίου και 4 Μαΐου ε. ε. ως και της από 4 Μαΐου άγωγής μου προσφερόμενος να πληρώσω πάσαν τυχόν δαπάνην εις ήν υπεβλήθησαν οι άντίδικοι.

Εξαιτούμαι.

Να γίνῃ δεκτῆ ή άγωγή μου. Να υποχρεωθῆ ο άντίδικος Νικ. Κρητικός να μου πληρώσῃ φράγκα χρυσά 45,000 εντόκως από της άγωγής μέχρις εξοφλήσεως. Να καταδικασθῆ εις τὰ έξοδα και τέλη. Να άπαγγελθῆ κατ' αυτού προσωπικήν κρατήσιν. Να κηρυχθῆ προσωρινή έκτέλεσις. Να επικυρωθῆ ή εις χείρας των ανωτέρω τρίτων έπιβληθείσα κατάσχεσις, και να υποχρεωθώσιν ούτοι να μοι πληρώσωσι τὰ κατασχεθέντα ποσά προς εξόφλησιν του κεφαλαίου, των τόκων και των έξόδων.

Καλοῦνται έμπροθέσμως προς συζήτησιν.

Παραγγέλλεται ο άρμόδιος κλητήρ την νόμιμον της παρούσης έπίδοσιν προς τον κ. Εισαγγελέα των εν Πάτραις Πρωτοδικών δια τον άγνώστου διαμονής Νικ. Κρητικόν, και προς τους Έμμανουήλ Χαϊρέτην, και τον Θεμιστ. Μ. Γερούση δι' έαυτον άτομικώς και ως μέλος και παριστάνοντα την εταιρίαν «Μ. Γερούση» Δημοσιευθήσεται

ται δε και δια τινος των εν Πάτραις εκδιδομένων έφημερίδων.

Εν Πάτραις την 24 Μαΐου 1890.
Ο πληρεξ. δικηγόρος
Άχιλλεύς Π. Χοϊδάς.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.

Επισκεφθήτε το

LA MENAGERE

(όδός «Αίου Νικολάου», απέναντι οικίας Κρεμύδη)

Είς το πληρέστατον τουτο εν τη πόλει Πατρών κατάστημα, διευθυνόμενον υπό του κ. Αθανασίου Σ. Αθανασίου, πωλούνται άπαντα τὰ είδη της οικιακής και μαγειρικής χρήσεως, είδη άγιοπλαστικής και υαλουργικής διομηχανίας, παντοειδή σκεύη εκ κρυστάλλου, πορτζελάνης και λοιπά. Έτερα σκεύη, προς διακόσμεισιν αίθουσών και τραπεζαριών, κλίναι όρειχάλκιναι και όρειχαλκομιγείς. Όργανα και παιγνίδια προς διασκέδασιν. Πολύφωτα δι' εκκλησίας. Όπλα κινήσιου και στρατιωτικά, πιστόλια και περιστροφα παντός είδους, βραπτομηχαναι δι' οικογενείας. Νιπτήρες πλήρεις εις διάφορα σχήματα και πλείστα άλλα είδη, άπαντα εις λίαν συμφερούσα τιμάς μη έπιδεχόμενα συναγωνισμόν.

ΟΙΝΟΠΟΙΙΑ

A. A. ΣΥΨΩΜΟΥ

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ.

Εν τῷ καταστήματι του κ. Συψώμου πωλοῦνται

OINOS μέλας, τριετής προς λ. 50 ή φιάλη	} κτήρη
OINOS λευκός » » 50 »	
OINOS μέλας, πενταετής δρ 1 »	
CURACAO (Κιουρασώ) » 5 »	
ΕΥΚΑΛΥΠΤΟΣ (Πικρόν) » 1,25 »	} κτήρη

Εν τῷ αὐτῷ καταστήματι πωλείται οίνος πολύ παλαιός άρίστης ποιότητος, τονικός, δι' άσθενείς προς δρ. 2 ή φιάλη

ΒΟΡΔΩ » 2 »
SAUTERNES (λευκός) » 2 1/2 »

Αί τιμαί δι' άποστολάς είσιν διαφορετικαί.

Οικία άντισεισμική ήμισυλος εις την συνοικίαν Αγίου Διονυσίου, όδός Αγίου Ανδρέου, πλησίον του στρατώνος, έχουσα πέντε ευρύχωρα δωμάτια και πᾶν ότι χρειάζεται δι' οικογένειαν, ένοικιάζεται. Ο θέλων ζητεί πληροφορίας από το συνεχόμενον Καφφενείον.

ΚΡΕΑΣ

—ο—

Κρέατα υγείας άρίστης ποιότητος.

Βωδινά παχύτατα — Μοσχάρισα τρυφερώτατα
Πρόβεια νοσιμώτατα — Άρνία του γάλακτος

Κρέατα νοσιμώτατα έγχώρια, σχετικώς ευθηνώτατα.

Εν τη άρκτική άγορά

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟΝ ΑΔ. ΓΑΛΑΝΗ.

Δοκιμάτατε ίνα πεισθῆτε.